

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Volilni shod.

V Sokolovi dvorani v „Narodnem domu“ vršil se je včeraj dopoldne volilni shod, kateri je bil sklical župan g. Hribar, da poroča o delovanju dež. zbora v minolem zasedanju.

Predsednikom dobro obiskanega shoda je bil izvoljen obč. svetnik in predsednik notarske zbornice g. Gogola.

Župan Hribar je poročal približno tako-le:

Zvest dani obljubi in držeč se navade, sklical sem shod volilcev, da poročam o delovanju deželnega zbora kranjskega v zadnjem zasedanju. Sklical sem ga zategadelj tako hitro, ker se mi zdi, da je preteklo zasedanje bilo najimenitnejše, odkar imam čast, biti člen zbornice.

Da se bolje razumejo dogodbe v tem zasedanju, treba je pogledati nekoliko nazaj.

L. 1889. se je do takrat jedina narodna stranka začela cepiti. V zbornico sva bila prišla dr. Tavčar in jaz, in oseba, ki sedaj ni več člen deželnega zbora, je iakala protitežja proti nama. Že prej, že l. 1883. in še bolj l. 1884. je mej narodno stranko in mej nemškimi poslanci nastalo nekako razmerje, vsled katerega so morala narodna vprašanja v ozadje stopiti. Posledica tega razmerja je bilo tudi onih 600 gld. za pouk v nemščini na naših ljudskih šolah, ki so ostali v proračunu do leta 1890. To in še marsikaj drugega je jedina narodna stranka takrat imenovala realno politiko.

Ko so bile l. 1889. nove volitve, delalo se je z raznih strani, da bi se izoliralo pristaše odločne narodne stranke, kar se je več ali manj posrečilo. Vsled entente cordiale mej nemško in mej klerikalno stranko se odločna narodna stranka ni mogla gibati. Posledica tega je bila, da so se preprečili samoslovenski napisi, in da se v narodnih vprašanjih sploh ni dalo ničesar doseči. Narodni poslanci so se sicer na vso moč trudili, reševati taka vprašanja, ali nasprotni stranki sta vse preprečili.

L. 1895. so bile nove volitve v dež. zbor in pri teh volitvah je klerikalna stranka veliko pridobila. Dobila je 16 poslancev, v tem ko jih je napredna narodna stranka imela samo 9. To se je zgodilo vsled najbrezobzirnejše agitacije, ki se je pod-

pirala tudi na mestih, kjer se ne bi smela podpirati. Klerikalna stranka takrat še vedeti ni hotela o nas. Bila je prepričana, da bo le nekaj časa trajalo, in napredna stranka bo popolnoma pri tleh, računajoč sevé, da bo de tajna zveza z Nemci trajala še dalje.

Poslanci narodne stranke so imeli vsled tega jako težko stališče. Če so hoteli kaj doseči, če so hoteli kot stranka obstajati, morali so iskati zaveznikov. Dobili so podpore pri Nemcih in z le-teh pomočjo zagotovili slovensko gledališče, višjo deklislo šolo itd. Kakor sem že lani govoril, je bila ta dotika z Nemci potrebna, če tudi smo jo sklenili s krvavečim srcem.

Pri dopolnilnih volitvah je pridobila napredna narodna stranka dva glasa, tako da šteje zdaj 11 poslancev, dočim se je število klerikalnih poslancev skrcilo na 14. Razmere so se s tem bistveno spremenile, in pri klerikalni stranki je moralo naposled prodreti prepričanje, da stoji zavedno prebivalstvo za tistimi, ki ne dajo zatreti napredka. Od tod izvira klic po spravi.

Narodni in napredni poslanci so vsled zveze morali v nekaterih vprašanjih postopati z neko re-servo, a le težko so čakali prilike, da se rešijo jarma, in da zopet delajo za narodne ideale z vso energijo.

Uvidevši, da nas nasprotniki ne morejo pre-magati, ponudili so nam spravo in ta se je srečno dognala in sklenila. Zato sem minulo zasedanje imenoval najvažnejše od časa, kar sem člen dežel-nega zbora.

Naravno je, da je narodna stranka prvi klic po spravi z veseljem pozdravila. Nikogar ni bilo, ki bi bil spravi načeloma nasprotoval, naj pišejo gotovi listi kar hočejo. Sprava je bila potrebna. Razni pojavi so nas opominjali, varovati se zveze s tistimi, ki nam strežejo po življenji. Nemški narod se je združil na boj proti Slovanom, kaj je torej naravnost, kakor da se Slovani branimo složno. Saj vidimo kako se godi izvenkranjskim Slovincem.

Še ko smo bili v dogovoru z Nemci, smo imeli priliko opazovati, da nam niso prijazni. Brat z bratom lahko skrbi za hišo, ki je v našem sla-čaju slovenska domovina, a sosed ne more biti nikdar

tako dober prijatelj, kakor brat. Ker Nemci v di-rektnem boju ne morejo na Kranjskem ničesar opravi-ti, zato skušajo svoje smotre doseči po skrivnih potih in sicer na ta način, da ponujajo zvezo zdaj jedni, zdaj drugi narodni stranki.

Pozabivši razna nasprotja, pozabivši to, kar je bilo, združili smo se vsi slovenski poslanci na obrambo. Obe stranki vstaneta tudi zanaprej samo-stojno organizirani, obe stranki ohranita svoja na-čela, katoliško-narodna stranka svoja katoliška na-čela, narodna napredna svoja načela, složno pa bo-deta delovali v obrambo naroda in domovine.

V tem znamenji delovalo se je že v minolem zasedanju. Na nemških univerzah, katere morajo ob-iskovati slovenski mladeniči, nastalo je bilo pred kratkim živahno gibanje, katero so povzročili nemški poslanci. Povod temu je bila prepoved, nositi v Pragi čepice in trakove. Dijaki so začeli boj proti vladi in proti slovanskim visokošolcem. Vlada je res padla in vsled tega je nemškim dijakom močno zrasel greben. Slovanskim visokošolcem v Gradcu in na Dunaji ni bilo več izhajati. Izpostavljeni so bili za-eramovanjem in dejanskim napadom, in ko smo iz-vedeli, da merodajni krogi dovoljujejo nemškim di-jakom marsikaj, kar slovanskim odrekajo, oglasili smo se v dež. zboru in zahtevali, naj vlada ščiti slovanske dijake pred nemškim nasilstvom.

Lepo je bilo videti, ko je zbornica dotični moj predlog vzprejela s slovenskimi glasovi proti nem-škimi. Naj so Nemci še tako pripovedovali, da treba soglasnega sklepa, mi smo bili vender prepričani, da so hoteli preprečiti slovensko soglasje. To slo-vensko soglasje, ki se je doseglo pri tej priliki, je veliko več vredno, kakor soglasje cele zbornice, ker slovensko soglasje je dokaz, da zahteva dotično stvar slovenski narod. Sicer pa nam je bilo jasno, če glasujejo nemški poslanci za kak predlog, da mora biti tak, da nam ni v korist.

V dotičnem predlogu sem že z vzklikom „Proč od Dunaja, proč od Gradca“, namignil, da pridemo še z drugim predlogom. V imeni in po naročilu kluba narodne stranke ter dogovorno z vsemi slovenskimi poslanci je dr. Majaron zahteval ustanovitev vseučilišča v Ljubljani. To je bilo najvažnejše vprašanje, katero je prišlo v minolem zasedanju na vrsto in s

LISTEK.

Naš Ahasver.

(Spominčica delavnemu rodoljubu.)

Kakor „večni žid“ nima nikjer miru, nikjer obetanka; vedno mora potovati iz kraja v kraj, vsak dan mora spati drugje, in ako ga prisili slučaj, da mora obedovati dvakrat zapored za isto mizo, čuti se bolnega, nervoznega, nestrpnega, da giblje vse po njem... Pravi Ahasver redivivus je, samo s tem razločkom, da ga ne spremlja na nje-govih večnih, brezkončnih potovanjih prokletstvo, žalost in obup, nego hvaležnost in ljubezen vseh onih, ki poznajo do dna zlato njegovo dušo...

Meni se je slovenski „Ahasver“ priljubil na prvi mah. Saj sem našel pri njem, kar pogrešam do malega pri vseh svojih starejših znancih: našel sem v njem moža, ki je navzlic svojim sivim lasem, navzlic težki butari peterih desetletij, navzlic neštevilnim usodnim udarcem, ki bi bili porušili vsakega drugega, po srcu in duhu mlad, dovzeten in liberalen. — Slovenski „Ahasver“ je isker, navdušen, svobodomiseln in podjeten v sivi starosti prav tako, kakor je bil takrat, ko je pod

Sterneckovim vodstvom spuščal smrtonosne krogle na domišljave Italijane. Slovenski „Ahasver“ ni pust godrnjač in dolgočasen „laudator temporis acti“, ki hvalisa le „njega dni“, a z zavidnim očesom zabavlja mladi, novi dobi. Ne, kakor pravi Ahasver se duševno ne postara nikdar, nego stoji vedno v vrstah onih, ki težé za novim... In tako je naš Prostoslav Kretanov, ta naš Ahasver, vedno mlad! — Pač se mu zunanje pozna, da je divjalo nad njim in ob njem že mnogo, mnogo viharjev, da je minulo že dokaj dokaj let, ko je užival na domu Stanka Vraza srečo in blaženstvo mladosti, toda duh njegov je ostal neizpremenjen, zdrav in krepak; srce njegovo pa žari danes z istim plamtečim ognjem, kakor takrat, ko ga je poljubil na sedaj toli častito čelo sam „oče Slo-vencev“, nepozabni dr. Janez Bleiweis. — Vse za napredek in svobodo naroda je njegovo geslo danes prav tako, kakor je bilo takrat, ko je v družbi pri-jatelja Josipa Jurčiča, preblazega dra. Razlaga in učenjaka Davorina Trstenjaka deloval v „Slovenskem Narodu“ in v „Zori“.

Še bolj kakor v mladosti pa je vnet danes za napredek domače umetnosti, kateri gladi pot, kjer in kadar le more. Saj je našemu Kretanovu

samemu izbila usoda iz rok slikarski kist prav v onem trenutku, ko je že došel do vrat akademije, ter ga je vrgla na morje.

A tudi kot neslikar je Kretanov ves vnet za božanstveno umetnost slikarstva in kiparstva. Ne-brojni so feljtoni, članki in razprave, katere je spisal Kretanov z mladeniškim ognjem o slikarjih in kiparjih; posebna zasluga njegova pa je, da je bil prvi, ki je začel z mojsterskim svojim pere-som opozarjati tudi širše domače občinstvo na umetnost.

„Pri nas pleše, rekel bi, malone vse zgolj okrog tistega papirnatega teleta, kateremu pravijo: „politika“, dočim se za umetnost in za njene pro-izvode ne zmeni nobeden človek!... Nesrečna po-litika je zapeljiva Sirena, ki nam pogubi toliko pi-sateljskih talentov. In ako tu in tam kak posa-mičnik ostane veren svojim prvotnim idealom, raz-postavljen je glupim dovtipnežem kot fantast in nepraktičen sanjalec. In kar nas je naposled jedno-dnevni podlistkarjev in potopisnih tekačev, upre-ženi smo zopet več ali manje vsi v jarem kruho-borskih skrbij, ki so itak smrt vsakršnemu pesni-škemu poletu...“

Tako piše Kretanov v svojih jako zanimivih

katerim so se združeni slovenski poslanci postavili na realna tla.

Zveza narodnih strank je omogočila najrealnejšo politiko. To dokazuje sklep, s katerim se je dovolilo četrto milijona gold. za vseučilišče. Nemci so deloma pritrjevali nasvetu, a očitno je bilo, da hočejo vseučilišče, ki bi pomagalo ponemčevati našo mladino in omogočilo, da se tudi v našem mestu ugnezdijo burševske razmere. Da jim njih beseda v prid predlogu niso prišle iz srca, to smo videli v zadnji seji, ko so vsi glasovali proti predlogu, naj se za vseučilišče dovoli četrto milijona goldinarjev, vedoč, da je to sklep, na kateri se bo vlada morala ozirati. Nemci so rekli, da je dolžnost vlade, ustanoviti vseučilišče. To je resnično, a če pomislimo, kako ogromne žrtve je vlada zahtevala v Kranju, potem smo lahko prepričani, da bi nam vlada sama vseučilišča nikdar ne dala, ako bi je z žrtvami k temu ne pripravili. Državni poslanci bodo imeli sedaj dovolj zaslombe za to zahtevo, in gotovo je, da dohimo vseučilišče prej ali slej, in da postane Ljubljana mesto, na katero se bodo vsi Slovenci s ponosom ozirali.

Kaj pomeni vseučilišče za Ljubljano, tega ni treba šele razkladati. Ako se ustanovi, pride v Ljubljano mnogo dobro plačanih profesorjev in mnogo dijakov, kar bo vse povzdignilo. Ljubljana se postavi mahoma na imenitno stališče in ker se mesto lepo razvija, ker imamo marljivo obrtništvo in vrlo meščanstvo, bo vseučilišče Ljubljani pripomoglo do procvita.

V minoem zasedanju se je tudi drugo važno vprašanje dognalo. Že l. 1889. sem predlagal ustanovitev dež. hipotečne banke. Predlog so najprej podpisali razen jednega vsi slovenski poslanci, a dotični, ki predloga ni podpisal, je pregovoril vse klerikalne poslance, da so svoje podpise preklicali in se kranjski hranilnici in Nemcem na ljubav postavili proti predlogu. Ko so drugod čitali o tem predlogu, so se sprožene misli oprijeli ter ustanovili na Gorenjem Avstrijskem, v Dalmaciji, na Koroškem, na Tirolskem in na Štajerskem hipotečne banke. Razen Bukovine in Kranjske imajo take zavode že vse dežele, le mi, ki smo dali inicijativo drugim, ga nismo mogli dobiti. Sprava mej narodnima strankama je imela i v tem oziru ugodni nasledok, ker se je dež. odboru naročilo, da že v prihodnjem zasedanju predloži vse kar treba za ustanovitev hipotečne banke in je ta torej zagotovljena.

Sprožili smo tudi vprašanje glede učnega jezika na višji gimnaziji. D. ž. šolski svet je doslej vse storil, da stvar zavleče. Zdaj je deželni zbor sprejel resolucijo, ki onemogoča nadalje zavlačevanje.

Delovanje za prosep naroda torej ne izključuje realne politike, a složnost ne izključuje, da dela vsaka stranka po svojih načelih v prid naroda.

Narodna stranka ne more in ne bo nikdar zatajila naprednega stališča. Svobodna misel se ne sme zatreti. Če se ta zatre, se zatreti tudi svobodna veda, katera se ima človeštvu zahvaliti za ves napredek in katero bo narodna stranka vedno branila.

V kat.-narodni stranki so morda še danes možje, ki bi obsodili Galileja, ali tiste moči, kakor nekdanj, ne bo imela ta tendenca nikdar več in ravno zato je bila sprava mogoča. Dali smo si besedo, da

„Spominih“ na znamenite slovenske može; nū, navzlic glupim dovtipnežem in navzlic „jarmu kruhoborskih skrbij“ je storil Kretanov za slovensko umetnost izmej vseh doslej živečih pisateljev največ. Kot brezdomen potnik, takorekoč na cesti, tekem svojih napornih poslov, v železniškem vozu, ponoči ob brleči sveči na nočni mizici tega ali onega hotela, ko je bil že utrujen od podnevnega tekanja, je spisal Kretanov toliko, kolikor malokateri pisatelj, ki živi v lastni hiši... V teku 16 let svojega ahasverskega romanja križem domovine je napisal Kretanov dobro stotino potopisnih podlistkov, arabesk in črtic, ki so izšle v „Slovenskem Narodu“, v „Edinosti“ in v „Slovanu“. V nekdanji „Zori“ je objavil avtobiografski spis „Iz zapiskov slovenskega umetnika“ in psihološko povest „Idejalist“, samoisповed idealnega, nepraktičnega sanjarja. Pozneje je napisal dolgo vrsto umetniških ocen o delih Janeza in Jurija Šubica, ki sta bila njegova dobra prijatelja, o umotvorih Ludovika Grilca, Alojzija Šubica, G. Anglija in Progarja. V XX. feljtonih v „Slovenskem Narodu“ in v „Ljubljanskem Zvonu“ pa je na podlagi Progarjevih pisem, kart in dopisnic popisal njega velezanimo umet-

drug drugemu nazoru ne bomo jemali, v narodnih vprašanjih pa da bomo složno postopali.

Da je to potrebno, to je uvidel že grof Badeni. Ko je pred nekaj leti prišel v Ljubljano, vsprejeli smo ga radostno. Jaz in podžupan dr. vit. Bleiweis sva se mu takrat v imenu mesta poklonila. Govorili smo tudi o političnih vprašanjih in grof Badeni nama je rekel: „Vi dobro izhajate z Nemci, s klerikalci pa ste si v laseh. — Veste, za vlado je to prav, za slovenski narod pa jako slabo. Če morete, zvežite se s klerikalci!“ Ko sem pozneje videl, da je Badeni res hotel pomagati Slovanstvu, sem bil prepričan, da so mu rečene besede prišle iz srca; da je bil res tistega prepričanja.

Zdaj pa smo srečno prišli do tega prepričanja vsi.

Mej drugimi zadevami, s katerimi se je bavil dež. zbor, zavzema važno mesto tudi regulacija učiteljskih plač. Za to so glasovale vse stranke. Jaz sem se zavzel za ljubljansko učiteljstvo in dosegel priboljšek pri stanarini.

Tudi o osuševanju barja se je govorilo. Lani sem naprosil poslance Kušarja, Povšeta in Jelovška, da so z menoj posredovali v ministerstvih in vsled te inicijative se je stvar rešila. Ne pretečeta dve leti, in začno se osuševalna dela.

Sklepam s tem, da ponavljam, da smatram minolo zasedanje za najimenitnejše in najplodovitejše in želim, da bi slovenski poslanci, ko so se našli, delali odslej v slogi in v ljubezni za korist naroda, kar bo tudi v največjo korist bele Ljubljane.

(Živahno ploskanje in živio-klici)

V imenu volilcev je g. Rohrmann predlagal, naj se gospodu županu za njega delovanje izreče topla zahvala in popolno zaupanje, kateri predlog je bil ob burnem pritrjevanju soglasno vzprejet, na kar je predsednik g. Gogola zaključil shod.

V Ljubljani, 14. marca.

Slovenska iredenta. Tako nazivlja „Tagespost“ veleza-lužno delovanje benečanskih duhovnikov v prosep omike in kulture tamošnjih Slovencev. Družba sv. Mohorja pridobi ondi vsako leto nekaj novih členov, to pa silno jezi Italijane in Nemce. „Tagespost“ piše, da so bile „mohorske“ knjige že čisto povod opravičenih pritožb, da je slovenska ideja zmagovito prekorajčila črno-žolte kole ter da bode „slovenska iredenta“ kmalu postala jako nadležna Italijanom, ako se agitacija pravočasno ne zaduši — „Tagespost“ si dovoljuje torej zopet jedenkrat nekoliko umazanega lujskanja indenunciranja. Nemci nas zmerjajo „barbarski, manj vreden narod“, — branijo nam pa, da bi se omikali ter proglašajo celo čitanje vseskozi nepolitičnih, versko plemenitih knjig družbe sv. Mohorja iredentičnim! Koliko protislovje!

Mladošehi in nemška katoliška stranka. „Reichspost“ poroča: „Dr. Ebenhoch pomirjen? Katoliška stranka se je z Mladošehi zopet spravila, kajti dobila je popolno zadoščenje za govor, kateri je imel v češkem dež. zboru posl. Sokol o verski šoli, tako da je ves konflikt poravnau. Nam se zdi taka popustljivost skoro neverjetna.“ Zakaj bi dajali Mladošehi nemški katoliški stranki „zadoščenje“, je tolikanj neumljivejše, ker je posl. Sokol povedal le

niško potovanje po Italiji, od Vidma do Pompeja. Ta „Progarjeva pisma“ so torej njegovo delo, in kdor jih je čital, prizna mi, da takih popisov Slovencev doslej nismo imeli.

Pravično je torej, da se spomnimo velezaslužnega „Ahasverja“ jedenkrat tudi na tem le mestu, kjer je izšlo toliko njegovih dražestnih spisov. — Pravično je, da se jedenkrat tudi njemu, skromnemu, mnogo preganjanemu in še več ljubljennemu feljtonistu, za dosedanje rodoljubno delo javno zahvalimo. V svoji stroki je storil toliko, kolikor bi ne bil v njegovih razmerah nihče drugi. —

Globoko v jeseni že tiči naš „Ahasver“, naš Kretanov — Vatroslav Holz, — a še je čil in krepek. Zato upamo, da bode kmalu nadaljeval svoje „spomine na znamenite može“, katere je samo začasno završil z Železnikarjem in Žvabom. Žal, zopet je umrlo znatno število znamenitih slovenskih mož, s katerimi je Holz mnogo občeval in prijateljeval dolgo vrsto let. Cimperman, Freuensfeld, H. Kavčič, Kersnik, Globočnik itd., vsi so bili Kretanovu dobri znanci in prijatelji. Naj nam pripoveduje še o njih s tisto prostodušnostjo, s kakoršno je pisal o drugih!

F. G.

tisto o „verski šoli“, kar je že od nekdaj v mlado-češkem programu. Bržčas je „Reichspost“ zopet malo pretirala!

Rusija v vzhodni Aziji in Angleži. Angleški poslanik je pri kitajski vladi protestiral, da bi se Port Artur odstopil Rusiji za dolgo dobo — 99 let. Anglija bi smatrala tak odstop kot motenje ravnotežja v vzhodni Aziji. Kitajska vlada je na to bajé odgovorila, da se ne more ustavljati ruskim zahtevam. S pogodbo 8. septembra 1896, s katero je dobila rusko-kitajska banka pravico zidati takozvano kitajsko vzhodno železnico, je pekingška vlada politično in vojaško izročila Rusiji vso Mandžurijo. Železnico zidajo skoro sami ruski inženérji, ki so večinoma ruski častniki, ruski vojaki in kozaki. Tako ima Rusija v Mandžuriji jako mnogo vojakov. Slabo oboroženi in nedisciplinirani kitajski vojaki nimajo veljave poleg Rusov; Mandžuri celo sovražijo Kitajce, ki ropajo po deželi, ter spoštujejo Ruse kakor svoje osvoboditelje. Ruska zahteva radi odstopa Port Arturja in Talien-wana, kakor tudi radi nadaljevanja mandžurske železnice do teh dveh luk je torej v sedanjih razmerah neizogibna konsekvence prve pogodbe, in kitajska vlada se res ne more ustavljati novi ruski zahtevi. Ruska meja je prav blizu Pekinga!

Španija in Severna Amerika. Angleški poslanik Pauncefote je izrazil Mac Kinleyu zadovoljstvo angleške kraljice, da postopajo Izjedinjene države glede Kube toli previdno in zmerno. Kraljica želi Amerikancem uspeha, ne da bi bila potrebna vojna. Mac Kinley je odgovoril, da upa, da se bo možno vojni ogniti. Angleški poslanik v Madridu takisto pomirljivo upliva ter se nadeja, da zabrani vojno. Sagastino ministerstvo je previdno. Bati se je pa Weylerjevih spletkarij. Predsednik Mac Kinley bode, ako se zadeva razstreljene vojne ladije „Maine“ uredi, predlagal neodvisnost Kube, ki naj plača Španiji 750 milijonov odškodnine. Ako bi se Španija tega branila, bode Amerika sama proglasila Kubo neodvisno, četudi vzrase iz tega vojna. Govori se že o trozvezi Anglije, Japonske in Amerike, ki naj bi uplivala tako na vzhodu kakor na zahodu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 14. marca.

— (Osebnosti.) Deželni predsednik gosp. baron Hein se je za nekaj dni odpeljal na Dunaj. — Dež. odbor je imenoval g. dra. T. Zarnika sekundarijem v dež. bolnici.

— („Vse je naše.) Pod tem zaglavjem smo v petek poročali, da je kanonik Kalan na prijateljskem večeru v „Katoliškem domu“ tudi „družbo sv. Mohorja“ in „Matico Slovensko“ reklamiral za-se. Spisali smo dotično notico po informacijah, katere smo dobili od verodostojne strani. „Slovenec“ javlja sedaj, da kanonik Kalan ni tako govoril, kakor se nam je poročalo, ampak rekel, da „delujeta „družba sv. Mohorja“ in „Slovenska Matica“ v dobrem duhu in z lepimi vzgledi“, kar s tem lojalno beležimo.

— (Repertoar slovenskega gledališča.) Jutri se bodeta peli operi „Ksenija“ in „Cavalleria rusticana“.

— (Slovensko gledališče.) Na korist najstarejšima in najpriljubljenejšima domačima igralkama, gospej Danilovi in gđ. Slavčevi se je igrala v soboto izvirna slovenska igra „Otok in Struga“, katero je spisal po dr. Iv. Tavčarjevi izborni noveli g. Ign. Borštnik, igralec v Zagrebu. Gosp. Borštnik se je kolikor možno tesno oklepal novele ter je prav spretno združil glavne in najefektnješe prizore v dramatično jednoto. Po zadnji predelavi je igrokaz precej pridobil. Gosp. Borštnik je prav dobro pokrtil različne verzeli, ki so pri dramatiziranju novel neizogibne ter presadil romantične značaje prav srečno na realna tla. „Otok in Struga“ je gotovo jedno najboljših dramatičnih del slov. literature. Igrokaz je prav duhovit, ima mnogo velepostičnih prizorov in prav pretresljivih mest, — igrokaz ima tudi nekaj prav realističnih značajev, ki dajo dobrim igralcem priliko brilirati. Pri sobotni predstavi je Borštnikov igrokaz jako ugajal. Toliko se je malokdaj ploskalo, kakor pri zadnji benefici, ki je bila vsestransko izvrstna. Vsi igralci so se resno potrudili za svoje uloge, zlasti pa beneficijantinja, gospa Danilova in gđ. Slavčeva, kateri je sprejelo občinstvo z viharim ploskanjem, burnimi vzkliki ter s mnogimi prekrasnimi šopki.

Uloga blasne Zore je preteška, a velekrasna ter zahteva vse igralne umetnosti. Gospa Danilova jo je — kakor vselej — tudi to pot igrala izborna, brez pretiravanja, povsem naravno. Žela je zato najlaškavejša priznanja. Kakor kontesa Serafina je nastopila gđ Slavčeva. Po intencijah novelista dra. Tavčarja si predstavljamo sicer to ponosno, navidezno mrzlo, cinično žensko bitje drugačno, kakor nam jo je prikazivala gđ. Slavčeva. Vendar pa treba priznati, da je položila predstavljalka vse svoje znanje v to ulogo ter podala značaj svoje Serafine do cela zaokrožen in umetniško premišljen. Igrala je temperamentno, elegantno ter se odlikovala poleg vsega še z izredno okusnimi toaletami. Dober je bil g. Inemann v hvaležni ulogi barona Struškega. To je bil zopet značaj, ki postane vsled Inemannove mojsterske igre posebno simpatičen. Žal, da ga je včasih zapašal spomin! Baš radi Inemannove uloga pa bi bilo nujno treba v igrokazu nekaj izprememb, kajti prihodi njegovi na oder so čisto prenatani; zdi se človeku, kakor bi snemali barona Struškega kar s kljube. Jedva ga želi kdo imeti, evo ga, že stoji na odru! — V igrokazu so se poleg imenovanih odlikovali tudi gosp. Danilo v ulogi grofa Egona, g. Kranjec (vitez Trd), g. Lovšin (ki naj v bodoče nikar ne govori s cigareto v usih!) in g. Verovšek v komični ulogi oskrbnika Igle. Vsi ti so napravili iz svojih ulog, kar jim je bilo možno. Jako nedostopna pa sta bila v svojih služabniških ulogah g. Zabavnik in g. Virenz. Gledalčice je bilo dobro obiskano, vendar pa smo pogrešali mnogo takih, katerih narodna dolžnost bi bila priti zlasti to pot! — Preverjeni smo, da ostane „Otok in Struga“ odslej stalno na repertoiru ljubljanskega gledališča ter da se bode tudi na večjih pokrajinskih odrih z veseljem pa tudi z vžitkom igral. G. Borštniku iskreno čestitamo z željo, naj na začetem potu vztraja ter kmalu zopet kaj dramatičnega spiše!

— (Umrla) je danes na Dunaju tukajšnja posestnica gospa Leopoldina Gregorizh.

— (Razpuščen shod) Socijalni demokratje so priredili včeraj popoldne v kazinskem steklenem salonu shod v proslavo petdesetletnice revolucije, kateri shod pa je vladni zastopnik razpustil.

— Čevljarska zadruga je imela 13. t. m. svoj občni zbor, na katerem je načelnik naznanil, da se priredi tekoče leto strokovni tečaj za čevljarje. Učitelj pride z Dunaja. Občni zbor je vzel to naznanilo z veseljem v vednost. V odbor so bili voljeni gg. Ferd. Tuma načelnik; Viktor Hönlman, namestnik; Ivan Zamlen, Fran Dhu, F. Müller in Peter Lukas, odborniki. Za l. 1898 ima vsak člen plačati 1 gld.

— (Ipred porotnega sodišča.) Zadnja dva dni pretečenega tedna vršila se je obravnava proti 50 let staremu konjederskemu pomočniku Matevžu Čuku alias Čokovcu ali tudi Spuklju iz Spodnjega Logatca, ki je bil obtožen hudodelstva tatvine in poskušene umora. Čuk, ki je bil zaradi tatvine, težke telesne poškodbe itd. že mnogokrat kaznovan in se je zadnji čas brez službe klatil po raznih delih naše dežele, vtihotopil se je v noči na 7. aprila lanskega leta v nezaklenjeno podstrešno kamrico Mesojedčeve hiše na Brodu, odprl škrinjo ter prišel iz nje jemati obleko. V tem pa se je zbudil v kamrici speči Mesojedčev sin Jakob, skočil iz postelje ter hotel prijeti predrznega tatu. Čuk pa ga je začel iz nožem obdelavati. V borbi posrečilo se je Mesojedcu, izviti napadalca nož ter mu z njim prizadejati nekoliko ran na vratu in obrazu. Konečno pa je Čuk vendar premagal Mesojedca in bil bi ga gotovo usmrtil, da ni o pravem času prišel stari Mesojedec ter pregnal tatu. Po izreku zdravnikov dobil je Jakob Mesojedec z nožem 17 ran na raznih delih života; 3 poškodbe bile so same na sebi težke, 2 izmed njih tudi za življenje nevarne vse pa so bile započete s takim orodjem in tako, da je s tem navadno združena smrtna nevarnost. Brez dvoma hotel je Čuk usmrtiti pričo, katera jedina bi ga mogla izdati. Jakoba Mesojedca prepeljali so takoj v Ljubljansko bolnico, kjer se je zdravnikom posrečilo, ohraniti mu življenje. Kot storilca zaznamoval je ljudski glas takoj nevarnega in predrznega tatu Matevža Čuka, vsled česar so ga orožniki iskali, a še le 22. junija zasačili pri konjedercu Kralju v Cerknici. Zdravniški zvedenci pregledali so ga takoj ter konstatovali na njem obrunke na vratu in obrazu, torej skoraj čisto gotovo vreznine, katere je Čuk 7. aprila zadobil v borbi z Jakobom Mesojedcem. Poizvedbe so dognale, da je bil Čuk v kritičnem času brez službe in da se je klatil v obližju Brodukem. Obtožencu, ki je dejanje tajil, se alibi dokaz ni posrečil, isto tako tudi ne zagovor, glede vreznin na obrazu. Zlasti pa dokazujata krivdo nož in klobuk, katera je Čuk v kritični noči pustil v Mesojedčevi kamrici in katera sta se agnoscirala kot obtoženceva lastnina. Porotniki potrdili so vprašanje glede krivde v smislu obtožbe in sodišče obsodilo je Čuka na 10 let težke ječe, po

ostrene z enim postom mesečno. — Razven tega dovršila se je v soboto tudi obravnava proti Alojziju Zalarju z Iga, ki je dne 19. februarja letos ustrelil svojega brata Josipa. Alojzij Zalar bil je obsojen k smrti na vešalih. Obširneje poročilo o tej obravnavi sledi jutri.

— (Sanitetni vojak — tat.) V soboto okoli 8 ure zvečer zapazil je trgovec Matej Orehek v Kolodvorskih ulicah št. 39, da mu je ravnokar nekdo ukradel iz razstavnega okna 9 prstanov. Na ulici ni bil takrat nihče drugi kakor neki sanitetni vojak, katerega je tudi vžitinski paznik videl, da se je veliko časa mudil pri oknu. Ker je Orehek sumil, da mu je vojak pokradel prstane, naprosil je tri ravno mimo se sprehajajoče vojake, da bi sanitetnega vojaka ustavili, kar so ti radi storili in našli pri njem vse ukradene prstane, potem ključ za odpranje razstavnih oken in pa dijamant za rezanje šip. Ker pa je bila dne 23. svečana t. l. na ravnosti način izvršena tatvina v razstavnem oknu urarja J. Somnitza na Sv. Petra cesti in bilo vzetih 9 ali 10 zlatih verižic, vrednih 50 gld. in 24 prstanov vrednih 48 gld., sumila je policija, da je tudi to tatvino izvršil sanitetni vojak. To sumničenje je bilo opravičeno. Ko se je na prošnjo policije priskal kovčeg in telečjak dotičnega sanitetnega vojaka, našle so se v njem vse Somnitzu ukradene reči, razven treh prstanov, katere je bil že drugim vojakom prodal. Tat se piše Primož Hojsnik.

— (Najden denar.) Našel se je te dni na tukajšnjem glavnem poštnem uradu nezapečaten kuvert z večjo svoto denarjev. Zgubitelju zglasiti se je pri navedenem uradu, kjer se najdenina hrani.

— (Premembe v učiteljstvu.) Dež. šolski svet je imenoval za stalne učitelje oziroma učiteljice naslednje provizorne učne moči: gosp. Ljudmila Bukovič za Št. Peter, Zofijo Modrijan za Črni vrh, Marijo Pupis za Bloke, Marijo Dovgan za Zagorje, Marijo Pollak za Tržič, Marijo Račič za Boštanj, g. Matevža Juga za Col in g. Ivana Osano za Svibno. G. Franu Rantu na Jesenicah je podelil drugo učiteljsko mesto istotam, imenoval g. Konrada Malijja v Godoviču za Zagorje ter gosp. Emiljo Gusl za voditeljico dekleške šole v Ljubljani. Začasno vodstvo šole na Krki je poveril g. Ivanu Lobetu, vodstvo šole v Goričah gosp. Tereziji Kovačič, katera je imenovana za definitivno. G. Ivan Strehovec v Št. Juriju je premeščen v Preloko, umirovljena pa sta g. Leopold Pegan v Prečni in gosp. Emilija Hren v Srednji vasi.

— (Laški poslanci goriški in furlanski volilci.) S Primorskega se nam piše: Prhodnjo soboto se bo vršil v Gradški shod, na katerem bodo laški poslanci „farbali“ lahkoverne Furlane. Izbrali so si za ta shod najprimernejši lokal, namreč gledališče, tako da lahko vsak udeležnik že naprej ve, da bo prisostvoval — komediji.

— (Tržaški škof se je brabro umaknil!) Iz Trsta se nam piše 13. t. m.: Židovski „Piccolo“, glasilo italijanskih katoliških duhovnikov, naznanja danes, da se škof Šterk že umaknil pritisku združene iredente in preklical odredbo glede postnih pridig v župniji sv. Jakoba. Župnik Hrovatin je to veselo vest osebno sporočil županu. Tu se je zopet enkrat pokazal velikanski upliv židovskih in iredentovskih agitatorjev in uprav čudovita malodušnost škofova.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 14. marca. Ob velikanski udeležbi proslavila se je včeraj petdesetletnica revolucije. Proslava je bila presijajna in se je vršila v najlepšem redu. Udeležili so se je samo nemški liberalci, nemški nacionali, socijalni demokrati in anarhisti, in sicer vsaka stranka zase. Na centralnem pokopališču so se zbrali najprej nemški liberalci pod vodstvom poslanca Pergelta in položili vence na spomenik marčnih žrtev. Za njimi so prišli demokratje, ki so okrasili tudi grob Adolfa Fischofa. Na čelu nemških nacionalcev je prišel Wolf, ki je tudi na grobu govoril. Popoldne so prišli najprej anarhisti, ki so na spomenik marčnih žrtev položili venec z rdečimi trakovi. Anarhistov je bilo kacic 200. Potem pa so v impozantnem sprevedu prikoralali socijalno demokratični delavski bataljoni. Socijalnih demokratov je bilo nad 50.000. Na pokopališču so govorili razni govorniki in sicer v nemškem, v češkem, v poljskem in v italijanskem jeziku. Popoldne je bilo več socijalnodemokratičnih in nemškonacionalnih shodov. Na enem je govoril Wolf, ki je pri tej priliki napovedal

vladi najostrejšo opozicijo in obstrukcijo ter dejal, če to ne bo imelo uspeha, da se ponové marčni dnovi iz l. 1848.

Dunaj 14. marca. Ko so se socijalni demokratje skupno vračali s pokopališča, je neki delavec razvil rudečo zastavo. Redar mu jo je vzel, a dva druga delavca sta mu jo zopet iztrgala. Policija je aretovala tri osebe.

Dunaj 14. marca. Ministerski predsednik grof Thun je včeraj in danes konferiral z raznimi političnimi voditelji, in sicer glede sestave predsedništva poslanske zbornice in glede načina, kako naj se razveljavi lex Falkenhayn. Nasprotovanje veleposestnikov proti Thunovemu ministerstvu rase. Zdaj so nemškoliberalni veleposestniki izdali resolucijo, v kateri pravijo, da od vstopa dra. Bärnreitherja v ministerstvo ni pričakovati ugodnega upliva na splošni položaj in na položaj nemškega naroda. Tiste štiri veleposestnike, ki delujejo najbolj proti Bärnreitherju, so preprosili, da ostanejo za sedaj pri stranki, kar so ti obljubili s pridržkom, da izstopijo takoj, čim bi se hotela omejiti akcijska svoboda nemškoliberalnih veleposestnikov.

Dunaj 14. marca. Z avtoritativne strani se proglašja v „Neue Fr. Presse“ objavljen program Thunovega ministerstva apokrifnim Spisal ga je prof. Grünhut, član ustavoverne stranke v gospodski zbornici.

Dunaj 14. marca. Cesar se pelje danes v Wallsee in se vrne v sredo.

Dunaj 14. marca. Tisti redar, ki je v jedni zadnjih sej poslanske zbornice nesel socijalno demokratičnega posl. Cingra iz zbornice, je bil danes obsojen na 14 dni v zapor, češ, da je pri tisti priliki Cingra ranil. Ta obsodba je v političnih in juridičnih krogih obudila toliko večjo senzacijo, ker je znano, da redar Cingru ni ničesar storil, ampak da se je Cingr sam pobil, ker je tako suval in brcal krog sebe, da so ga morali nesti iz zbornice in po stopnicah, kjer se je potolkel.

Gradec 14. marca. Proslava revolucije se je mirno izvršila. Socijalni demokratje so imeli dopoldne in popoldne shode v Industriehalle, nemški nacionanci so okrasili spomenik cesarja Josipa.

Praga 14. marca. Načelnik izvrševalnega odbora mladočeske stranke dr. Škarda je govoril včeraj v Mladi Boleslavi. Rekel je, da nove jezikovne naredbe ne stvarjajo zaključene nemškega ozemlja in ne delé Češke na tri dele, kar so Nemci zahtevali, da je izvrševalni odbor mladočeske stranke dovolil dr. Kaizlu soglasno vstop v ministerstvo, in da so Čehi pripravljeni koncedirati Nemcem tudi napravo okrajnih mej po narodnosti. Sploh je govoril Škarda nenavadno zmerno.

Praga 14. marca. Posl. dr. Pacak piše v svojem, v Kutai hori izhajajočem organu, da je razmerje mej Čehi in grofom Thunom tako, kakor mej nasprotnikoma v dvoboju, ki si naposled sežeta v roko. Dvoboj mej Čehi in Thunom je končan, zdaj pa je na Thunu dokazati, da mu more češki narod podati roko.

Praga 14. marca. Poslanca Engel in Gustav Adamek sta imela včeraj v Rakovniku shod, na katerem je, še predno sta prišla do besede, govoril soc.-demokrat Sturtz tako, da je vladni komisar shod razpustil.

Budimpešta 14. marca. Delavci so slavili petdesetletnico dunajske revolucije z obhodom po mestu in raznimi zborovanji. Obhoda se je udeležilo kakih 35.000 oseb. Delavci so nosili tudi partelist z napisom „Tiskovna svoboda je umrla v 50. letu svoje starosti“. Na shodu so sklenili, delati za splošno in jednako volilno pravico in, če se tekom dveh let ne doseže, da uprizore generalni štrajk vseh delavcev.

Budimpešta 14. marca. Ministerski predsednik grof Thun in ministri dr. Kaizl, dr. Bärnreither in baron Kast pridejo konec tega tedna sem, da stopijo v zvezo z ogersko vlado glede nagodbe, vendar se pri tej priliki še ne bodo obravnavala meritorna vprašanja.

Petrograd 14. marca. Trgovec Gabrijel Ribin je defravdiral 180.000 rubljev in pobegnil.

Sofija 14. marca. „Agence Bulgare“ pravi z ozirom na kneževu avdijenco pri cesarju Franu Josipu, da prijateljstvo z Rusijo ne sme ovirati dobrih odnosov mej Bolgarsko in Avstrijo. Bolgarska je prijateljstva Avstrije potrebna.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m.

Marčij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm v 24 urah
12.	9. zvečer	735.1	2.1	sl. vzhod	jasno	
13.	7. zjutraj	735.2	-1.7	sl. szah.	jasno	0.0
	2. popol.	734.4	9.6	sl. vzhod	jasno	
14.	9. zvečer	734.5	3.6	sl. jug	jasno	
	7. zjutraj	735.8	-1.8	sl. szah.	megla	0.0
	2. popol.	734.9	12.4	sl. vzhod	jasno	

Srednja temperatura sobote in nedelje 2.8° in 3.8°, na 0.2° pod in 0.7° nad normalom.

Dunajska borza

dne 14. marca 1898.

Skupni državni dolg v notah	102	gld.	30	kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	„	25	„
Avstrijska zlata renta	122	„	65	„
Avstrijska krona renta 4%	102	„	55	„
Ogerska zlata renta 4%	121	„	50	„
Ogerska krona renta 4%	99	„	40	„
Avstro-ogerske bančne delnice	925	„	—	„
Kreditne delnice	361	„	85	„
London vista	120	„	45	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	75	„
90 mark	11	„	75	„
90 frankov	9	„	53	„
Italijanski bankovci	45	„	05	„
C. kr. cekini	5	„	66	„

Ugodna prilika!

Stara prodajalna z vso opremo v Zagorji ob Savi se radi odpotovanja odda v najem pod zelo ugodnimi pogoji. — Več se izve pri lastnici **Franciški Slenc** v Zagorji ob Savi (382-3)

Izurjenega

odvetniškega uradnika

z lepo pisavo vzprejme takoj

Dr. U. Lemež

(402-2)

odvetnik v Slovenski Bistrici.

Išče se

poštna upraviteljica

za poštni urad **Vinca** do zadnjega marca proti mesečni plači 10 gld., prostim stanovanjem in hrano. (407-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1897. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**
Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoludni osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lenc Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano** j. k. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoludne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lenc Gasteina Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoludne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (17-59)

Uradno dovoljena

1. najstarejša posredovalnica stanovanj in služet

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni priporoča in namešča (347-9)

službe iskajoče vsake vrste

(moške in ženske) za tukaj in drugod. Za kolikor mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

Oddaja prodajalnice.

Valel nastalih rodbinskih razmer se odda trgovina manufakturnega blaga, umje in deželnih izdelkov. Prodajalnica stoji tik deželne ceste, v večjem kraju na **Dolenjskem**, kjer je tudi župnišče. Oddaljena je tri četrt ure od železnične postaje. Ker je trgovina v tem kraju jed na te vrste, je brez konkurence. Pojasnila v tej zadevi daje **J. Kálmán**, trgovec v **B. Butel**. (387-8)

Poštno-brzojavna upraviteljica

s prakso ter lepo in hitro pisavo, znajoč slovenski in nemški v govoru in pisavi, se takoj in stalno vzprejme. — Služba lepa, pogoji dobri in po dogovoru. (409-1)

Ponudbe z vsemi spričevali in dekreti pod šifro **Domovina** na upravništvo „Slov. Naroda“.

Prva znana stavbena tverka v Pulju naročila mi je, da naj poiščem

parketno tovarno

katera bi zamogla več vagonov parketov na leto izdelati, bolj rečeno, ustanoviti si tukaj jedino zalogo, katero prevzame popolnoma omenjena tverka.

Posestniki omenjenih tovarn naj se obrnejo pisмено ná-me podpisane, na kar bodem vsakemu vse pojasnil.

Viljem Grum v Pulju

(383-3)

posredovalec.

Pozor!

Jutri v torek 15. marca t.l.

ob 3. uri popoldne

(408)

JOUR-FIXE

gostilničarjev in kavarnarjev

v gostilni gosp. **Franca Rozman-a**

„pri Virantu“, Sv. Jakoba trg št. 20.

I. občno radeško konsumno društvo

registrovana zadruga s omejenim poročtvom

prodaja na debelo

dobro pristno dolenjsko vino

po 20 do 24 kr. liter

od žel. postaje Zidani most

Kdor ga želi kupiti, blagovoli zahtevati cenik in pokušenj. (368-3)

VIZITNICE Národna Tiskarna.

Dobavni aviso.

Državno (skupno) vojno ministerstvo namerava

10.500 komadov sekirnih krampov, 435.000 komadov šotorskih kolcev k nosilni šotorski opravi in 75.000 zapon brez trna k hlevnim uzdnim pripenjalnim jermenom

nabaviti potem javne konkurence in vabi torej naj se določiljejo ponudbe.

Dobavni pogoji z vzorom ponudbe so razvidni iz razglasa, ki ga je izdelalo državno (skupno) vojno ministerstvo v oddelku 13, šte. 372, z dne 4. marca 1898 ter je na ogled interesentom pri vseh trgovinskih in obrtnih zbornicah, pri vseh kornih intendancah, kakor tudi pri monturskih zalogah šte. 1 v Brnu, šte. 2 v Budapešti, šte. 3 v Gradcu in šte. 4 v Kaiser-Ebersdorfu in ga monturska zaloga šte. 4 v Kaiser-Ebersdorfu brezplačno oddaja reflektantom, ki se oglašé zanj. (384-1)

Od c. in kr. državnega (skupnega) vojnega ministerstva.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1896 . . . . . kron 157,805.340.—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1896 . . . . . „ 28,670.916.—
Izplačtve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) . . . . . „ 339,497.900.—
Mej letom 1896 je društvo izpostavilo 8654 polic z glavnico . . . . . „ 80,577.950.—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazece za predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti „Narodnemu domu“ pri **Gvidonu Zeschko-tu**. (1463-5)